

«Бекітілді»

ЖШС «МДУ Кен и Барби»

директоры

Кен и
Барби

Бисенова К.А.

**«Почемучки» ортаңғы тобының
2023-2024 оқу жылына
арналған перспективалық жоспары**

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: ортаңғы топ «Почемучки»

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың күрүлу кезеңі: қыркүйек айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Кыркүйек	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дene жаттығуларын орындауга қызығушылықтарын ояту; - негізгі кимыл түрлері: жұру, жұғіру, секіру, лактыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - кимылдарды белсененді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, дene жаттығуларына қызығушылықта баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен кимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара он қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Жұру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта біrbірден, екеуден (жүппен) жұру; әртүрлі бағытта: тұра, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындаі отырып жұру: кол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жұру, еденге койылған заттардан аттап жұру, жанжаққа баяу айналу.</p>

		<p>ағзадагы рөлі және оларды қалай коргауға, күтүте болатыны туралы түсінік беру (ұсак заттарды құлакқа, мұрынға тықпау).</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а) және кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу карқынның өзгерту қабылетін дамыту: бауя сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Балалардың сөздік корын ойындар мен ойын жаттыгулары арқылы кенектүү, сөздік корды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оныншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілер бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-карсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге колдану, зат есімдерді жекеше, көпші түрде, етістіктерді келер және өткен шакта колдану.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табигат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуда үйрету.</p>

	<p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Кол және иық белдеуіне арналған жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, кол саусақтарын жұму және ашу. <p>Дербес қымыл белсенділігі.</p> <p>Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелуе, енбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнерлі орындауга баулу.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онға және солға бұрылышп тебу.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суға тұсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, таңертек және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, күміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың</p>
--	---

	<p>Көркем әдебиет</p> <ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызыгушылықты қалыптастыру. <p>Кітаптарға қызыгушылықты ояту.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын олендерді жатқа айтуға үйрету.</p>
	<p>Қазақ тілі</p> <ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту кабілетінің дамуына ықпал ету; - карым-қатынас мәдениетіне, көркем кабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен карым-қатынас жасаудың жағдай жасау:</p> <p>бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрактарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыйрай сөйлеу әдебін сактауга, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауга баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Қорнекілікпен немесе қорнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде коршаған орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Коршаған органдары күнделікті жиі колданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөле», «ага», «апа», «іні», «қарында») атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жінішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпші түрде қолдануға үйрету. Бүйрек райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p>

	<p>Байланыстырып сойлеу. Ауызекі сойлеудің қарапайым түрлерін менгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сойлеу улгілерін есте сактап, әңгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Сан. «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаган ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» саяалдарына жауап беру.</p>
Қоршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашы болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын

		қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынга тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауга баулу.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шыгармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы элементтерге қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Көлденен және тік сзықтарды салу, олардың қылышысын жүргізе білу, әр түрлі пішінде (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденен және тік сзықтардан заттарды бейнелеу.
	Мүсіндеу	- балалардың қалауды бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы элементтерге қызығушылықты тәрбиелеу.

		<p>тәрбиелу.</p> <p>Сазбалышқтан, ермексаздан мүсіндеуге қызыгушылыққа баулу.</p> <p>Сазбалышқ, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жао тәсілдерін пайдалана отырып, қөгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азықтұлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауды бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалышқпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу. <p>Балалардың жапсыруға қызыгушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызыгушылықты қалыптастыру, шыгармашылық ойлауды мен қиялдауды дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың күрүлу кезеңі: қазан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дene жаттығуларын орындауга қызығушылықтарын ояту; - негізгі кимыл түрлері: жұру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмеледі орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, дene жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал етегін дene сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту; - құрдастарымен кимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарымқатынас жасауга баулу; - спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Жүру. Біркалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жогары көтеріп, сапта бірбірден, екеуден (жүппен) жүру; әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «кыланша», шашырап, тапсырмаларды орындауда отырып жүру; қол ұстасып, арқанин ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру, еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - колды жогары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жогары көтеру;

- колдарын алдына немесе басынан жогары, артына апарып шапалақтау;
- колды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жогары карату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды козгалту, қол саусақтарын жұму және ашу.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шыгармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелуе, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнерлі орындауга баулу.

Спорттық жаттығулар.

Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онға және солға бұрылып тебу.

Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тисті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сактау кажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертен және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, үкіптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадагы ролі және оларды қалай қорғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынга тықпау). Денсаулықтың құндылышы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды

	<p>оыйндар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін ныгайтатын жаттыгулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айтуда, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: аяу, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қымылды оыйндар мен дене жаттыгуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің қомегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сойлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; - әрір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сойлесу. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а) және кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу карқының өзгерту кабілетін дамыту: баяу сойлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Балалардың сөздік корын оыйндар мен ойн жаттыгулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оыйныштар, киім, алқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында,</p>

		<p>жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және еткен шакта қолдану.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тындағаннан, мультфильмдер, ертеғілер көргеннен кейін балаларды алған асерлермен белісуге, өз ойын айтуға үйрету.</p>
	Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Кітаптарға қызығушылықты ояту.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын өлеңдерді жатка айтуға үйрету.</p>
	Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен қунделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұраптарға жарап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған асері мен қалаудың білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыйайы сөйлеу әдебін сактауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атаяуға баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Қорнекілікпен немесе қорнекіліксіз өзінің айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табиғат</p>

	<p>нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Жемістердің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпші түрде қолдануга үйрету. Бұрық райлы етістіктерді жекелей қолдануга баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін мемгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтау, әңгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жағаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - қөрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Сан.</p> <p>«Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаган ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тен және тен емес заттар тобын салыстыру, «Тен бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.</p>
Коршаган оргамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган оргадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуга тәрбиелеу;

		<ul style="list-style-type: none"> - еңбектің інтижесіне құрметпен қаруға тәрбиелу, көмек корсету ииеттерін қолдау; - тірі және олі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дагдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынга тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауга баулу.
	Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, боліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дагдыларын қалыптастыру, көз бен қолданың үйлесімін дамыту. Құрастыру дагдыларын дамыту, негізгі құрылым болшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажыратса білуге, атауга және қолдануға үрету, бұрын алынған дагдыларды: тосеу, бекіту, кою қолдана отырып, жаңа гимараттар салу.
	Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шыгармашылық ойлауды мен киялдауды дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның інтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казак халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы алемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Қолденең және тік сыйықтарды салу, олардың қылышуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (когоністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), деңгелек пішінді (шарлар, бүлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше қолденең және тік сыйықтардан тұратын заттарды бейнелеу.

	Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Сазбалшықтан, ермексаздан мұсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жао тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азықтұлік тағамдарын мұсіндеуге үйрету.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен қиялдауды дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың құрылу кезеңі: қараша айы, 2023-2024 оқу жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Караша	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дene жаттығуларын орындауга қызығушылықтарын ояту; - негізгі кимыл түрлері: жұру, жүгіру, секіру, лактыру мен қагып алу, ешбектеу мен өрмеледі орындаудың қаралайым дәғдышарын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дәғдышарды қалыптастыру; - кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, дene жаттығуларына қызығушылыққа бауулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен кимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарымқатынас жасауға бауулу; - спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Тепе-тендікті сақтау. Тепе-тендікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), арқан бойымен жұру, тұра жолмен, бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жұру.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар.</p> <p>Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қолды жогары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жогары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жогары, артына апарып шапалактау;

	<p>- қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу.</p> <p>Дербес қымыл белсенділігі.</p> <p>Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шыгармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнерлі орындауга баулу.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шеңбер бойымен, онға және солға бұрылып тебу.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга тусу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінездікүлік дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, кіміндегі олқылықтарды байқауга, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атаяға (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадагы ролі және оларды қалай қорғауға, құтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды қулаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сұт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру,</p>
--	--

	<p>спортық және қымылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Дене мүшелері мен ағза жүйесін шығайттын жаттыгулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ерекстерге айту, науқастаңған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Шынықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда жесіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қымылды ойындар мен дене жаттыгуларына қарысуга</p> <p>қызыгуышылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың қунделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ерекстің комегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сойлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекеттінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызыгуышылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сойлесу. <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә) және кейір дауыссыз (п-б, к-к) дыбыстарды анық айтту, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сойлеу карқының өзгерту кабілетін дамыту: баю сойлеу, жаңылтпаштар айтту.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Балалардың сөздік корын ойындар мен ойны жаттыгулары арқылы кеңейту, сөздік корды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оныншыктар, кім, аяқ кім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылауши сөздермен байыту, қарама-карсы магынадагы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздердің жіктелуіне, септегелуіне карай байланыстыру, зат есімдердің үстінде, астында, артында, жаңында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдердің жекеше, кепше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлтірілген табигаттың нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдаганнан, мультфильмдер, ертеғілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен белісуге, өз ойны айтуда үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сойлеуге баулу; - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.</p> <p>Балалардың тақпактар мен шагын өлеңдерді жатқа айтуда үйрету.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастармен қарым-қатынас жасауда жағдай жасау: бір-бірімен қунделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарастауда, өзінің алған әсері мен қалаудың білдірушеге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыйайы сойлеу әдебін сактауда, құрдастарын есімімен толық, дүрріс атауда баулу.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту.</p>

	<p>Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, к, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру. Жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жіішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бүйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін мемгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу улғілерін есте сақтап, әнгімелесс блүгге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың қеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей блүгге дағдыландыру; - көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Сан.</p> <p>«Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біргекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаган ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға косу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.</p>

	<p>Коршаган ортамен таныстыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашы болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (санырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	<p>Құрастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. <p>Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылым бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажыраты білуге, атауга және қолдануға үйрету, бүрін алынған дағдыларды: төсөу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.</p>
	<p>Сурет салу</p> <ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казак халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа

		<p>баулу.</p> <p>Сурет салу кезінде қарындасты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету.</p> <p>Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтынын шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудын келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салmas бўрын жақсылаш суга шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сұртіп кептіруді үйрету.</p>
	Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жао тәсілдері арқылы заттарды мұсіндеу (ыдыстар, ойнышыктар).</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сұртуге майлықты қолдану.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортанғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың күрылу кезеңі: желтоқсан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - деңе жаттығуларын орындауга қызыгуышылдырып ояту; - негізгі қимыл түрлері: жұру, жүгіру, секіру, лактыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмеледеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, деңе жаттығуларына қызыгуышылдық баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал етегін деңе сапаларын: ептілік пен шашандықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара оң карымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Жүгіру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алғаның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; карқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай бауяу карқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. Кеудеге арналған жаттығулар:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - допты бір-біріне басынан жогары (артқа және алға) беру, жан-жакқа (солға- онға) бұрылу; - солға, онға бұрылу (отырган қалыпта); - аякты көтеру және түсіру, аяктарды козгалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аякты бұту және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; ишкітарды жогары кетеріп, қолды жанжаққа созып енкею (етпетінен жатқан қалыпта). <p>Дербес қымыл белсенділігі.</p> <p>Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шыгармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелдеу, еңбектеу дағдыларын, етпілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнерлі орындауга баулу.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга тұсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзууді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінездікүлдік дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атауга (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзададығы рөлі және оларды қалай корғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлакқа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану</p>
--	---

	<p>туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сұт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәлшітер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңтерентігі жаттығу, шынықтыру, спорттық және кимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мушелері мен азға жүйесін нығайтатын жаттыгулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, наукастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Шынықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жузеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда жөніл кіммем жүргере үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу үзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дене жаттыгуларына катысуға</p> <p>кызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жузеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың қүнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е) және кейір дауыссыз (п-б, к-к, т-д) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқының езгерту қабілетін дамыту: баюу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттыгулары арқылы кеңейту, сөздік қорды</p>

	<p>заттардын сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оійншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту, қарама-қарсы магынадагы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстіндегі, астында, артында, жаңында тарізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпші түрде, етістіктерді көлер және еткен шакта қолдану.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ересектердің сезін тыңдау және түсінү, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұраптарды тыңдау және толық жауап беру.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге бауулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.</p> <p>Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бакылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау.</p> <p>Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуга үйрету.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен</p>

	<p>эрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарастыруға, өзінің алған асері мен қалаудың білдірушеге, сәлемдесуде, отінішін, ырзашылығын білдіруде сыйайы сейлеу әдебін сактауға, құрдастарын есімімен тонық, дұрыс атауға баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сойлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тындау және түсінуді дамыту. Қазак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Ауызекі сейлеуде түрлі балалар әрекеттерінде коршаган орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру. Баланың сөздік корын дамытуда, санаамактар, такпактар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жікішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпші түрде колдануға үйрету. Бұйрық райы етістіктерді жекелей колдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Ауызекі сейлеудің қарапайым түрлерін менгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсініү қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу улғілерін есте сактап, әңгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық үғымдарды қалыптастыру; - бакылау арқылы коршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге күзыгуышылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Шама.</p> <p>Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, білік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері</p>

	<p>карама-карсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-кыска, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша ұлкен-кіші сездерімен белгілеу.</p>
Көршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектін нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікі сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынга тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолданы үйлесімін дамыту. Құрастырылатын құрылышты қарапайым сыйбаларға, сүреттегі ұлғисіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен катарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұргызған құрылышын талдауға баулу.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту;

	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларга бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Сурет салу кезінде қарындаشتты, қылқаламды қатты қыспайды, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін колдану ушін қылқаламды басқа түске салмас бүрін жақсырап суга шайып алып колдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сүртіп кептіруді үйрету.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу. <p>Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу.

		Желімдеудің техникасын үйрету: желімді кылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жагу, желімнің қалдықтарын сұртуғе майлықты колдану.
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер тұындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер тұындыларына, коршаган шынайы элементтерге енгізу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу багдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Поемучки» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан.

Жоспардың құрылу кезеңі: қантар айы, 2023-2024 оқу жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қантар	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дene жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: журу, жұғіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмеледі орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-тәжірибелілік дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дene жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Домалату, лактыру, қағып алу. Заттарды он және сол қолмен қашықтыққа лактыру (2,5-5 метр қашықтық), теменинен екі қолмен көлденең нысанага, он және сол қолмен (1,5-2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лактыру, он және сол қолмен тік нысанага (нысана биіктігі-1,2 метр) лактыру (1-1,5 метр қашықтық), аяктарын алшақ қойып, отырып, 1,5-2 метр қашықтықтан допты бірбіріне, заттардың арасымен, қақлаға домалату. Допты жогары лактыру, төмен - еденге (жерге) согу, қағып алу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар:</p>

- допты бір-біріне басынан жогары (артқа және алға) беру, жан-жакқа (солға- онға) бұрылу;
- солға, онға бұрылу (отырган қалыпта);
- аяқты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);
- аяқты бұту және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жогары көтеріп, қолды жанжаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).

Дербес кимыл белсенділігі.

Кымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шыгармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, етпілікті, жылдамдықты дамыту, кымылдарды мәнерлі орындауга баулу.

Спорттық жаттығулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес тебеден сырғанау.

Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суга тұсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлыш дағдыларын қалыптастыру.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауга, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу қуралдарын орнымен қолдануга баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай корғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктеп беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгеністер, жемістер, сұт өнімдері) және зиянды

	<p>тагамдар (тәттілер, бәлштер, тәтті газдалған сүсындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (тангертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айтуда, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шарапары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шарапарының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүргүре үрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қымылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуга қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шарапарын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шарапарын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың қунделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; - әрібр баланың қызығушылығына мән беру, сұрактарына жауап беру, жеке сейлесу. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту: бауя сейлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кенейту, сөздік корды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оныншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жинақ) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгизу.</p>

	<p>тагамдар (тәттілер, бәлшітер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастанқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенделігі (тацертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және кимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айтуда, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда женіл күймен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза аудада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуга қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза аудада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дагдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту кабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Балалардың сөздік корын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік корды заттардың сапасы мен касиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (оныншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септепуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, стістіктерді келер және өткен шақта қолдану.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұраптарды тыңдау және толық жауп беру.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.</p> <p>Жаңа ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанаширылғы танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау.</p> <p>Балаларды тактикар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытуши орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұраптарға жауп беруге, өз бетінше кітаптарды қарауды, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге, салемдесуде, өтінішін, ыңғашылығын білдіруде сыйайы сейлеу әдебін сактауды, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауды баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p>

	<p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекілікіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде коршаған орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамактар, тақпактар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін мемгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сактап, әнгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Шама. Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-каrsы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру інтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.</p>

	<p>Коршаган ортамен таныстыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуга тәрбиелу; - енбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиектер жемеу, жануарларға тиіспей); - құммен, сумен, кармен, ұсак заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынга тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	<p>Құрастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктедің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. <p>Құрастырган құрылышпен сюжетті ойыншыларды қолданып ойнату.</p>
	<p>Сурет салу</p> <ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен қиялдауды дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, үйлемдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз параграфина бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, кара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.</p>

	Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. <p>Бірнеше бөліктерді косу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. <p>Жапсыруда табиги материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бұктеу, катпарлау) колдану.</p> <p>Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұймыны ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортаңы топ

Балалардың жасы: 3 жастан.

Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қымыл түрлері: жүргізу, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмеледі орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал етегін дене сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оц қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Еңбектеу, өрмелеву. 4-6 метр қашықтыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқаның, дөғаның астымен (білктігі 40 сантиметр), көлбесу модуль бойымен, түннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеву, гимнастикалық қабырғаға өрмелеву және одан түсү (білктігі 1,5 метр).</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - допты бір-біrine басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- онға) бұрылу; - солға, онға бұрылу (отырган қалыпта);

- аяқты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);
- аяқты бұту және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иыктарды жоғары көтеріп, қолды жаңжаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).

Спортық жаттыгулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес тебеден сырғанау.

Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тисті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дәғдylарды қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дәғдylарды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінездікұлық дәғдylарын қалыптастыру.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дәғдylары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген үмтілісін қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауга, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салаятты өмір салты дәғdylарын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауга (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы ролі және оларды қалай қорғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынга тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салаятты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенделілігі (таңертекі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен азға жүйесін нығайтатын жаттыгулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.

	<p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығы және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жұргуруға үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза аудада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дene жаттығуларына катысуга</p> <p>кызыгуышылдықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза аудада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың кызыгуышылдығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о) және кейір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу карқынның өзгерту қабілетін дамыту: баю сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойнан жаттығулары арқылы кенейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жинақ) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-карсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелеуіне карай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге колдану, зат есімдерді жекеше, көпші түрде, етістіктерді келер және өткен шақта колдану.</p>

		<p>Байланыстырып сойлеу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сойлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұраптарды тыңдау және толық жауп беру.</p>
Көркем әдебиет		<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сойлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дастүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр алеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталу, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын олendorді жатқа айтуға үйрету.</p>
Қазақ тілі		<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамга тәрбиелу. <p>Тілдік дамытуши орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен құнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сойлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұраптарға жауп беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге, сөлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сипайы сойлеу әдебін сактауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сойлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ə, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор. Ауызекі сойлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпактар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сойлемдермен сипаттаң айтып беруге баулу.</p> <p>Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуда баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс іstei білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Шама. Екі затты елшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-каrsы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқыны салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашы болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне күрметпен карауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;

	<ul style="list-style-type: none"> - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынга тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауга баулу.
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішиңдерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Ұжымдық құрылыш жасауга баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыш бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылышпен бірге ойнату.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, үйімдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауга үйрету, тұтас қағаз парагына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, кара, ақ негізгі түстер мен олардың ренктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.</p>

	Mүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Жапсыруда табиги материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умақдау, бүктеу, қатпарлау) колдану.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауды дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы ЖШС «МДУ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортанғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз айы, 2023-2024 оку жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - деңе жаттыгуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лактыру мен қағып алу, енбектеу мен өрмеледі орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, деңе жаттыгуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін деңе сапаларын: ептілік пен шашаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Секіру. Тұрған орнында қос аякпен, 2-3 метр қашыктыққа алға қарай жылжып, курсаудан курсауга, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жогары секіру, сзықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашыктыққа секіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа арналған жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аяктың ұшына көтерілу, аякты алға қарай қою, аякты жан-жакқа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені

	<p>бұтіп, аяқты көтеру;</p> <p>- отырып құм салынған қапшықтарды аяқтын бакайларымен қысып ұстай, таяктын, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру.</p> <p>Кімбылды ойындар</p> <p>Кімбылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауга, кімбылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауга, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, кімыл түрлерін взерте отырып, ойындарға құрделі ережелерді енгізу. Кімбылды ойындарды ойнату.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга тусу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлық дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, кіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауга, құтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлакқа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (танцертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимбылды ойындар) мен үйкіның пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы</p>
--	---

	<p>ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үйжайда жеңіл күймен жүргізу. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза аудада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дene жаттығуларына қатысуга қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза аудада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын калыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Cейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу. <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е, о) және кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу карқынын өзгерту кабілетін дамыту: бауя сейлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектердің куанышқа белгітінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен өн айтуда, би билету, жұмбак шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік корларын жаңа сөздермен байту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздердің жіктелуіне, септелеуіне қарай байланыстыру, зат есімдердің үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге колдану, зат есімдердің жекеше, көпші түрде, етістіктердің келер және өткен шақта колдану.</p>

		<p>Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ыргағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналуаға ынталандыру, қызыгуышылығын ояту.</p>
	Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - казак халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызыгуышылықты қалыптастыру. <p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді кайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталарап айтуға мүмкіндік беру. Балаларды тақпактар мен шағын өлеңдерді жатка айтуға үрнету.</p>
	Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен құнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрқартарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарастыруға, өзінің алған әсері мен қаластың білдірушеге, сәлемдесуде, отінішін, ырзашылығын білдіруде сыйпайды сөйлеу әдебін сактауға, құрдастарының есімімен толық, дұрыс атаяуга баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Қорнекілікпен немесе қорнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тілінен тән ә, ө, к, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс атаяуга баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табигаттың нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпактар, жаңылтпаштарды жаттауга баулу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және син есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұраптарға жауап беруге, оларды жай сойлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұраптарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуда баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бакылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Геометриялық фигуралар. Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстau және көру тәсілдері арқылы атап-түсінүендіктермен таныстыру.</p>
Коршаган оргамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган оргадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ерессектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жаңашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ииеттерін қолдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды

		<p>күлакқа, мұрынга тықпау);</p> <ul style="list-style-type: none"> - табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауга баулу.
	Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дагдыларын қалыптастыру, көз бен көлдүң үйлесімін дамыту. <p>Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыш материалдарынан, ұлғі бойынша, ойдан құрастыру.</p>
	Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен киялдауды дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казак халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салууга баулу.</p>
	Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалышқпен, ермексаңбен, қағазбен) тандауга мүмкіндік беру; - казак халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелеу. <p>Қазақ халқының әшекей бүйімдарымен (білесік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру.</p> <p>Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, езіне ұнаган бүйімдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен беzenдіру.</p>

	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусакпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу. <p>Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, түрмистық заттарымен таныстыру. Ұнаган дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішині мен олардың түсі туралы білімді bekіту.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шыгармашылық ойлауды мен киялдаудың дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку багдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі ЖШС «МДҰ Кен и Барби»

Топ: «Почемучка» ортанғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың күршілі кезеңі: сәуір айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шыныктыру	<ul style="list-style-type: none"> - дene жаттыгуларын орындауга қызығушылыктарын ояту; - негізгі кимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лактыру мен қағып алу, енбектеу мен өрмеледі орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, дene жаттыгуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен кимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Сапка тұру, қайта сапка тұру. Бірінің артынан бірі сапка тұру, бір-бірінің жанына сапка тұру, шеңберге тұру (көзбен багдарлау бойынша). Сантагы, шеңбердегі оз орнын табуга үрету.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа арналған жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жакқа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені колмен ұстап, басты темен іп, кезекпен тізені бүтіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған капшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстай, таяқтың, білікшенің

(диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру.

Қымылды ойындар

Қымылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сактауга, қымылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қымыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға құрделі ережелерді енгізу. Қымылды ойындарды ойнату.

Спорттық жаттығулар.

Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға тұсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиисті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауга (көз, құлақ, мұрын, аузы) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай корргауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлакқа, мұрынға тыкпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт енімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

	<p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүргүре үрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза аудада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дene жаттыгуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың қунделікті таза аудада болуын қамтамасыз ету. Ересектің комегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дагдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үрету; - түрлі балалар әрекеттінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынның езгерту қабілетін дамыту: баюа сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік қор. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектердің қуанышқа бөлелітінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айтуда, би билетуда, жұмбак шешкізу, жаңылтпаш, санамак айткызу, сөздік корларын жаңа сөздермен байту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздердің жіктелуіне, септелеудің қарай байланыстыру, зат есімдердің үстіндегі, астында, артында, жаңында тарізды комекші сөздермен бірге колдану, зат есімдердің жекеше, көпші түрде, етістіктердің келер және өткен шақта колдану.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлердің сипаттау үшін дауыс ыргағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін колдану, таныс</p>

		ертеғілерді ойнауга және сақналууга ынталандыру, қызыгуышылығын ояту.
	Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешенендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызыгуышылықты қалыптастыру. <p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталаپ айтуда мүмкіндік беру.</p> <p>Ересектермен бірге өртегілерді, қарапайым көріністерді ойнауга, бірлескен ойындарға қатысуга ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын елеңдерді жатқа айтуда үйрету.</p>
	Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратынын, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасауы: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауда, өзінің алған асөрі мен қалаудың білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сипайы сөйлеу әдебін сактауда, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атаяуда баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту.</p> <p>Көрnekілікпен немесе көрnekіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде коршаған орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпактар, жаңылтпаштарды жаттауда баулу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұраптарға жауап беруге, оларды жай сойлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс өртегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұраптарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуга баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бакылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жағанды тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашилық қиялдауды дамыту. <p>Кеңістікті бағдарлау. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, он-сол.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нағијесіне құрметпен қарауга тәрбиелеу, көмек көрсету инеттерін қолдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды

	<p>кулакка, мұрынга тыкпau);</p> <ul style="list-style-type: none"> - табигатқа сүйіспеншілікке және камкорлық жасауға баулу.
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. <p>Кұрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденен орналастыру тәсілдерін колдану, ірі және ұсақ құрылыш материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы элементінән әлемнің эстетикалық жағына қызығушылыкты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парагина бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, кара, ақ негізгі түстер мен олардың ренктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) колдану.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы элементінән әлемнің эстетикалық жағына қызығушылыкты тәрбиелу. <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p>

		Мусіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауга, ұқыпты болуга баулу.
Жапсыру		<p>- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру;</p> <p>- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру;</p> <p>- өнер туындыларына, коршаган шынайы элементтердің жағына қызығушылықты тәрбиелу.</p> <p>Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.</p>
Музыка		<p>- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен киялдауды дамыту;</p> <p>- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру;</p> <p>- өнер туындыларына, коршаган шынайы элементтердің жағына қызығушылықты тәрбиелу.</p>

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оку жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі ЖШС «МДҮ Кен и Барби»

Топ: «Почемучки» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастаң.

Жоспардың күрүші кезеңі: мамыр айы, 2023-2024 оку жылы.

Aйы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	<p>- дene жаттыгуларын орындауга кызығушылықтарын ояту;</p> <p>- негізгі кимыл түрлері: жұру, жүгіру, секіру, лактыру мен қағып алу, енбектеу мен өрмеледеуді орындаудың карапайым дағдыларын жетілдіру;</p> <p>- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;</p> <p>- кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, дene жаттыгуларына кызығушылыққа баулу;</p> <p>- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашандықты дамыту;</p> <p>- құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он карымқатынас жасауға баулу;</p> <p>- спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті көттесізу.</p> <p>Ыргақтық жаттыгулар. Таныс, бүрын үйренген жаттыгуларды және кимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа арналған жаттыгулар:</p> <p>- аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою;</p> <p>- колдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру;</p> <p>- отырып құм салынған қашықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстай, таяқтың, білікшенің</p>

	<p>(диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалкы қадаммен жүру.</p> <p>Кімбылды ойындар</p> <p>Кімбылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сактауға, кімбылдарды үйлестіруге, кеністікті бағдарлауға, «жұғір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, кімбыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға құрделі ережелерді енгізу. Кімбылды ойындарды ойнату.</p> <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суга түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиисті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Үстел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышкыны, майлықты дұрыс қолдану; наңды үтіпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген үмтүлсызын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, күміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай корғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсак заттарды құлакқа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сактауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимбылды ойындар) мен үйкіның пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, наукастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p>
--	---

	<p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда женел киіммен жүргүре үрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза аудада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде кимылды ойындар мен дene жаттыгуларына қатысуға кызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза аудада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.</p>
	<p>Сейлеуді дамыту</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сойлесу. <p>Сейлеудің дыбыстығы мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу карқынның өзгерту қабілетін дамыту: бағу сейлеу, жаңылтпаштар айтту.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектердің куанышқа бөлійтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айтту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жана сөздермен байыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге колдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану.</p> <p>Байланыстырын сейлеу.</p>

	<p>Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ыргагының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс өртегілерді ойнауга және сахналууга ынталандыру, қызығушылығын ояту.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шыгармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр элеміне қызығушылықты қалыптастыру. <p>Ересектермен бірге өртегілерді, қарапайым көріністерді ойнауга, бірлескен ойындарға қатысуга ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын өлендерді жатқа айтуда үйрету.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Тілдік дамытуши орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен қунделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, ез бетінше кітаптарды карауда, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге, сәлемдесуде, отінішін, ырзашылығын билдіруде сыйрай сөйлеуде әдебін сактауда, құрдастарының есімімен толық, дұрыс атауда баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тындау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде коршаған орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорының дамытуда, санамактар, тақпактар, жаңылтпаштарды жаттауда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және</p>

	<p>етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұраптарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.</p> <p>Таныс өртегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұраптарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуда баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бакылау арқылы коршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануга, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Ұақытты бағдарлау.</p> <p>Қарама-карсы тәулік белгітерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілдерге жанашыр болуга тәрбиелеу; - еңбектің інтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ииеттерін қолдау; - тірі және елі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынға тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауда баулу.

	Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым заттарды, күбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, кез бен қолданың үйлесімін дамыту. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауга, қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауга, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен қиялдаудын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Күмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. <p>Сурет салуда қауіпсіздікті сактауга, ұқыптылыққа баулу.</p>
	Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауды бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелу. <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сактауга, ұқыпты болуға баулу.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауды бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалышықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. <p>Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауға, ұқыпты болуга баулу.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен киялдаудың дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыруды; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу.